

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin

Departament Inwestycji i Rozwoju

Plac Króla Władysława Łokietka 1, 20-109 Lublin, tel.: 81 466 2010, fax: 81 466 2011
e-mail: zastepcy.prezydenta@lublin.eu, www.um.lublin.eu

MKZ-OZ.410.3.2012

Lublin, dnia 23. 02. 2012.

Pan

Sylwester Tułajew

Radny Rady Miasta Lublin

za pośrednictwem

Przewodniczącego

Rady Miasta Lublin

dotyczy: interpelacji, z dnia 31 stycznia 2012 roku (znak ST122/2012), wniesionej do Prezydenta Miasta Lublin za pośrednictwem Przewodniczącego Rady Miasta Lublin w sprawie działalności Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków.

W odpowiedzi na interpelację Pana Radnego, z dnia 31 stycznia 2012 r. (data wpływu: 01.02.2012 r.), w sprawie działalności Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków, uprzejmie informuję:

Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków powołane zostało Zarządzeniem nr 595/2009 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 24 sierpnia 2009 r., zmieniającym zarządzenie w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Lublin, w związku z Zarządzeniem nr 688/2009 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 24 września 2009 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Departamentu Infrastruktury. Fakt ten nastąpił po blisko 18 latach nieistnienia w strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta komórki organizacyjnej zajmującej się dziedzictwem kulturowym Lublina. Od tego momentu, plany powołania na nowo takiej komórki w strukturze organizacyjnej samorządu lubelskiego czynione były przez wiele lat. Świadczy o tym, między innymi, fakt utrzymywania w regulaminie organizacyjnym Urzędu, przed rokiem 2003, stanowiska MKZ, pomimo nefunkcjonowania takiej komórki w strukturze organizacyjnej Urzędu.

Długoletnia przerwa w funkcjonowaniu Miejskiego Konserwatora Zabytków skutkowałą zerwaniem ciągłości administracyjnej, ale przede wszystkim merytorycznej tej instytucji. Materiały gromadzone przez MKZ do 1991 roku (archiwa, bazy danych i inne materiały konserwatorskie) zostały przekazane przede wszystkim Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków (w części także Lubelskiej Fundacji Odnowy Zabytków). W tych warunkach, organizowanie samorządowej służby konserwatorskiej musiało siłą rzeczy rozpocząć się od

tw. „zera”. O ile, w aspekcie organizacyjnym, zadanie to było stosunkowo łatwe do wykonania (powołanie ludzi, określenie zadań, organizacja miejsca funkcjonowania biura) i realizowane było od maja 2009 r., to zbudowanie bazy merytorycznej i narzędzi działania, koniecznych dla właściwego wypełniania obowiązków Gminy w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, jest znacznie trudniejsze i praco- i czasochłonne. Mimo starań pracowników Biura, zadanie to jest zadaniem nadal otwartym.

Należy podkreślić, że na skutek wykreowanej przez media opinii dotyczącej działania MKZ, ukształtował się punkt widzenia, zgodnie z którym głównym zadaniem konserwatora miejskiego miałyby być realizowanie zadań zleconych przez administrację rządową, czyli zadań wynikających z porozumienia pomiędzy Wojewodą Lubelskim a Prezydentem Miasta Lublin w sprawie przyjęcia niektórych właściwości Wojewody realizowanych przez Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Rzeczywistość jest nieco bardziej złożona.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 – z późn. zmian.) do zadań własnych gminy należy, między innymi, ochrona zabytków i opieka nad zabytkami. Pojęcia wskazane powyżej, i ich zakresy, definiuje ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568– z późn. zmian.) w art. art. 4 i 5. Z treści przywołanych przepisów wynika, że:

- **ochrona zabytków** polega, w szczególności, na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

- 1) zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- 2) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- 3) udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
- 4) przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;
- 5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
- 6) uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska. zaś

- **opieka nad zabytkiem** sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności, na zapewnieniu warunków:

- 1) naukowego badania i dokumentowania zabytku;
- 2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;
- 3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
- 4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;
- 5) popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.

W kontekście pierwszego wersu interpelacji Pana Radnego można zauważyć, że przepisy te wyznaczają ogólne ramy zadań własnych gminy związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami. Przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (dalej: uoz), a także innych ustaw, regulują w sposób szczegółowy zadania z powyższego zakresu przeznaczone do wykonania przez gminę, np. utworzenie parku kulturowego /fakultatywnie/, uwzględnianie problematyki ochrony zabytków w planowaniu przestrzennym /obligatoryjnie/, samo planowanie - fakultatywnie/, prowadzenie gminnej ewidencji zabytków /obligatoryjnie/, czasowe zabezpieczenie zabytku zagrożonego zniszczeniem w formie czasowego zajęcia /fakultatywnie – zadanie starosty/, udzielanie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane w zabytku wpisanym do rejestru zabytków /fakultatywnie/, sporządzanie programu opieki nad zabytkami /obligatoryjnie – w Lublinie praca w trakcie przygotowań/, ustanawianie społecznych opiekunów zabytków /obligatoryjnie – zadanie starosty/, przyjmowanie zawiadomień o znalezieniu artefaktów archeologicznych /obligatoryjnie/, umieszczanie na zabytkach wpisanych do rejestru zabytków znaków informujących o ochronie zabytku /fakultatywnie – zadanie starosty/. Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu

przestrzennym wynika wyłączna kompetencja gminy do opracowywania i kształtowania polityki przestrzennej w gminie (tj. w postaci studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego) uwzględniającej problemy ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i krajobrazu kulturowego, a także uwzględniania tych problemów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Z powyższego wynika, że ustawowo (systemowo) pozycja samorządu w sferze ochrony i opieki nad zabytkami określona została jako słaba.¹ Przynajmniej w obszarze narzędzi, którymi samorząd miałby się posługiwać w realizacji zadań własnych. Dla realizacji ustawowo określonych zadań (choćby gminnego programu opieki nad zabytkami, czy polityki wypracowanej w gminie w powyższym zakresie) samorząd potrzebuje uzyskania dodatkowych, zastrzeżonych dla administracji rządowej, kompetencji. Ich uzyskanie obarczone jest dodatkowymi kosztami, jak i koniecznością przekonania przedstawicieli tej administracji do przekazania właściwości w zakresie odpowiadającym potrzebom racjonalnego zarządzania zasobem kulturowym gminy. Lublin nie jest tutaj wyjątkiem, a raczej przypadkiem potwierdzającym regułę. W wielu samorządach dochodzenie do przyjęcia właściwości wojewody w sprawach związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami było procesem wieloletnim (vide: Warszawa)

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 96 uoz Wojewoda, na wniosek wojewódzkiego konserwatora zabytków, może powierzyć, w drodze porozumienia, prowadzenie niektórych spraw z zakresu swojej właściwości, w tym wydawanie decyzji administracyjnych, gminom i powiatom, a także związkom gmin i powiatów, położonym na terenie województwa, zaś gmina zgodnie z art. 8 ust 2 ustawy o samorządzie gminnym może wykonywać zadania zakresu administracji rządowej na podstawie porozumienia z organami tej administracji. Zadania te mają zatem charakter fakultatywny.

Wiązanie działalności Biura jedynie z kwestią przyjęcia przez gminę właściwości Wojewody musiałoby wskazywać na niezrozumienie zadań gminy w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. Musiałoby także rodzić pytanie o rolę samorządowego konserwatora zabytków w systemie zarządzania dziedzictwem, tak w państwie, jak i lokalnie, a co więcej sprowadzałoby instytucję samorządowego konserwatora zabytków do rodzaju substytutu wojewódzkiego konserwatora zabytków. Ten sposób myślenia musiałby stawiać pod znakiem zapytania sens tworzenia komórki odpowiedzialnej za ochronę zabytków w strukturach samorządu gminnego, wskazując na potencjalną niewydolność administracji rządowej w tym zakresie, co mija się z rzeczywistością. Powołanie komórki Miejskiego Konserwatora Zabytków zatem musi być widziane inaczej, co najmniej w dwu aspektach:

1. Szerszej perspektywy włączenia się samorządu lubelskiego w budowę nowego i nowoczesnego systemu zarządzania dziedzictwem kulturowym państwa, którego nie miała część przypadła w udziale Lublinowi, miastu o kilkusetletniej tradycji i niebagatelnym zasobie kulturowym. Komórki o analogicznym profilu posiadają niemalże wszystkie miasta wojewódzkiew Polsce (z wyjątkiem Kielc), a ponadto kilkadziesiąt innych miast i kilka powiatów;
2. Z perspektywy skonkretyzowanych zadań gminy i potrzeb lokalnej społeczności. Jest rzeczą oczywistą, że w tym aspekcie podstawową kwestią pozostaje realizacja zadań z

¹ Interesującymi materiałami w tej kwestii są:

a) A. Böhm, P. Dobosz, P. Jaskanis, J. Purchla, B. Szmygin, Raport na temat funkcjonowania systemu ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce po roku 1989, pod red. J. Purchli, Kraków 2008. Raport opracowany na zlecenie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, jako jeden z Raportów o Stanie Kultury. Vide:

http://www.kongreskultury.pl/library/File/RaportDziedzictwo/dziedzictwo_raport_w.pelna%281%29.pdf,

b) Aktualizacja do Raportu o systemie ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce po roku 1989, pod redakcją Jacka Purchli, 2009 Opr. zb. pod red. E. Jagielskiej, Warszawa 2010. Vide: <http://www.nid.pl/UserFiles/File/Ochrona%20i%20konserwacja%20zabytk%C3%B3w/AKTUALIZACJA%20RAPORTU.pdf>

c) Rola samorządowych służb konserwatorskich w systemie ochrony zabytków. I Ogólnopolskie Spotkanie Opiekunów Pomników Historii, red. B. Szmygin, Lublin-Warszawa 2011. Materiały z konferencji organizowanej, na przełomie mają i czerwca 2011 r, wspólnie przez Narodowy Instytut Dziedzictwa i Urząd Miasta Lublin (Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków) – w załączeniu.

zakresu ochrony i opieki nad zabytkami w obrębie gminy, a celem podstawowym jest zmiana jakości zarządzania dziedzictwem kulturowym miasta.

Perspektywa skonkretyzowanych zadań gminy w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami wskazuje na konserwatora samorządowego, jako komórkę gminną odpowiedzialną za zarządzanie dziedzictwem kulturowym gminy, komórkę projektującą i podejmującą aktywnie realizację polityki gminy w omawianym obszarze, inspirującą i rozwiązującą problemy, a zatem realizującą ochronę aktywną. W tym sensie rola konserwatora samorządowego różni się od coraz bardziej pasywnej roli konserwatora wojewódzkiego. Miejski Konserwator Zabytków rysuje się jako nowoczesny *oikónomos* (zarządca), nie tylko posiadający wiedzę ze swej dziedziny, ale także sprawny manager ukierunkowany tak na zadania, jak i na ludzi, w tym przede wszystkim na społeczność lokalną i jej zróżnicowane dziedzictwo kulturowe.

Pyt. 1. *Na jakim etapie jest realizacja uchwały nr 347/XVII/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 19 stycznia 2012 r.?*

Odp.: Realizacja wskazanej przez Pana radnego uchwały rady Miasta Lublin jest na etapie dopracowywania szczegółowych ustaleń projektu porozumienia pomiędzy Wojewodą Lubelskim a Prezydentem Miasta Lublin.

Pyt. 2. *Dlaczego proces przyjęcia przez miasto zadań z zakresu właściwości Wojewody Lubelskiego tak strasznie się przedłuża?*

Odp.: Proces przyjęcia przez miasto zadań z zakresu właściwości Wojewody Lubelskiego realizowanych przez Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków związany był z koniecznością uzgodnienia szeregu aspektów przyjmowanych zadań. Grupowały się one zasadniczo w trzech obszarach:

- merytorycznym - dotyczącym przedmiotu i zakresu przejmowanych właściwości,
- organizacyjnym - dotyczącym szeregu spraw związanych z uzgodnieniem sposobu i zakresu przejmowania przez gminę, między innymi, części archiwów i dostępu pracowników BMKZ do materiałów administracyjnych przechowywanych w archiwach LWKZ,
- finansowym - dotyczącym wysokości środków finansowych koniecznych do wykonania przyjmowanych przez gminę zadań.

Znaczna część z powyższych problemów została uzgodniona, głównie te z obszaru merytorycznego, w pozostałych uzgodnienia dobiegają końca. W trakcie uzgodnień wskazywano na części projektu porozumienia, które wymagały korekt, konsultowano stanowiska z prawnikami, tak po stronie Gminy Lublin, jak i po stronie Wojewody Lubelskiego. Działania te w sposób oczywisty wymagały czasu.

Pyt. 3. *Jakie były koszty funkcjonowania BMKZ w latach 2009-2011?*

Odp.: Na koszty funkcjonowania BMKZ w okresie od maja 2009 r. do końca roku 2011 złożyły się:

1. **płace zasadnicze z pochodnymi**, w okresie maj 2009 r. do 31 grudnia 2011 r. (32 miesiące):
  - a) okres maj – 31 grudnia 2009 r. - 115 390,85 PLN
  - b) 2010 r. - 343 189,89 PLN
  - c) 2011 r. - 342 062,74 PLN

razem: 800 643,48 PLN

2. **koszty wynajmu i obsługi pomieszczeń** w kamienicy przy ul. Złotej 2; koszty te są wspólne dla Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków, Biura Obsługi Kancelaryjnej i Wydziału Kultury. Koszty te nie są zależne od Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków, a wynikają ze złożonej sytuacji lokalowej Urzędu Miasta. Biuro MKZ zajmuje część pomieszczeń I piętra w przedmiotowej kamienicy. Opłata czynszowa za dwa piętra kamienicy wynosiła miesięcznie:
za rok 2010 – 23965,68 PLN ,
za rok 2011 – (śred.) 24580,32 PLN.
3. **orientacyjne koszty administracyjne działalności BMKZ** w analizowanym okresie (koszty obsługi pocztowej, a także koszty papieru, itd. do sprzętu: 1 kserokopiarka wspólna z Biurem Obsługi Kancelaryjnej, 1 drukarka kolor): ok. 5000,00 PLN.

Pyt. 4. Ile osób zatrudnionych było w biurze w latach 2009-2011?

Odp.: W okresie od maja do 24 września 2009 roku przed utworzeniem Biura organizacją BMKZ zajmowało się 2 osoby, w tym Miejski Konserwator Zabytków. Drugą osobą był pracownik do spraw organizacyjnych (delegowany z Wydziału Architektury i Budownictwa). W okresie od 24 września 2009 roku w Biurze Miejskiego Konserwatora Zabytków zatrudnione zostały 4 osoby (na zasadzie przejścia z innych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta; Wydział Architektury i Budownictwa – 3, Wydział Inwestycji – 1), od 15 grudnia 2009 r. - 1 pracownik w ramach nowego etatu. Łącznie w BMKZ zatrudnionych było 7 osób do 31 stycznia 2012 r. Od 1 lutego 2012 r. zatrudnionych jest 6 osób.

**Stan zatrudnienia w Biurze Miejskiego Konserwatora Zabytków
w okresie od maja 2009 r. do 20 lutego 2012 r.**

Okresy zatrudnienia	2009		2010	2011	do 20 lutego 2012
	Od maja do 24 września 2009*	Od 24 września** do 31 grudnia 2009	Przez 12 miesięcy	Przez 12 miesięcy	Przez ok. 1,5 miesiąca
Kierownik Biura	1	1	1	1	1
Pracownik ds. organizacyjnych	1	1	1	1	1
Pracownicy pozostali (w tym pracownicy merytoryczni)	0	4 + 1 /od 15 grudnia 2009 r./, (3)	5 (3)	5 (3)	5 /do 31 stycznia 2012 r./ (3) 4 /od 1 lutego 2012 r./ (2)
Łącznie	2	7	7	7	6***

*Okres od maja do 24 września 2009 r. - biuro w fazie organizacji, przed formalnym powołaniem w strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta Lublin.

**Okres od 24 września 2009 r. do 31 grudnia 2009 r. 24 sierpnia 2009 r. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Lublin nastąpiło utworzenie w strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta Lublin Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków.

*** zmiana na stanowisku Miejskiego Konserwatora Zabytków.

Pyt. 5. *Czy nie uważa Pan Prezydent, że powołanie w 2009 r. Miejskiego Konserwatora Zabytków było pochopne i przedwczesne, skoro dopiero 3 lata po powołaniu przedstawiono Radzie do podjęcia stosowną uchwałę wraz z projektem porozumienia?*

Odp.: Mając na uwadze zakres działań własnych gminy wyznaczonych przez obowiązujące regulacje ustawowe wypada stwierdzić, że nie można uznać za pochopne powołania Miejskiego Konserwatora Zabytków w roku 2009, przed zawarciem porozumienia z Wojewodą Lubelskim

w sprawie przyjęcia niektórych właściwości Wojewody realizowanych przez Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Porozumienie z Wojewodą należy traktować, jako stworzenie podstawy formalnej do uzyskania przez gminę jednego z narzędzi służących, w procesie zarządzania dziedzictwem kulturowym miasta, do realizacji polityki gminy w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami (obok: gminnej ewidencji zabytków, programów działania/gminny program opieki nad zabytkami/, prawa lokalnego /np. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, uchwała RM w sprawie dotacji do prac konserwatorskich i remontów zabytków/), a nie jako jedyne zadanie samorządowego konserwatora zabytków. Jak wspomniano na wstępie, okres od maja 2009 r. był okresem organizacji Biura MKZ, zaś od 24 września jest okresem budowania podstaw merytorycznych tej komórki i wchodzenia w praktykę administracyjną. Był jednocześnie czasem negocjacji z Wojewodą Lubelskim i LWKZ warunków porozumienia.

W tym czasie Biuro realizowało także zadania z katalogu wskazanego powyżej. Do nich zaliczyć należy: współdziałanie na rzecz opracowania projektu Planu Zintegrowanego Zarządzania Dziedzictwem Kulturowym Miasta Lublina w ramach europejskiego projektu URBACT – HerO (Dziedzictwo jako Szansa - Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Miejskich Obszarów Historycznych), przygotowanie w ramach możliwości finansowych gminy opracowań o charakterze badawczo-dokumentacyjnym zabytków Śródmieścia Lublina, przygotowanie cyfrowej wersji Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ)², diagnozę stanu inwentaryzacji zasobu kulturowego miasta stanowiącą rodzaj zewnętrznego audytu tej sfery działalności komórki, przegląd zabytków będących własnością gminy (110 obiektów), zaprogramowanie i przygotowanie do zlecenia opracowań diagnostycznych niezbędnych do opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami, przygotowanie projektu mającego na celu popularyzowanie i upowszechnianie wiedzy o części Lublina uznanej przez Prezydenta Rzeczypospolitej za Pomnik Historii, udział w działaniach związanych z popularyzowaniem i upowszechnianiem wiedzy o dziedzictwie kulturowym Lublina w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa, opracowanie wydawnictw dla potrzeb popularyzacji zasobu zabytkowego miasta, utworzenie i prowadzenie strony internetowej popularyzującej dziedzictwo kulturowe miasta (<http://www.zabytkilublina.lublin.eu>), współdziałanie z komórkami organizacyjnymi Urzędu na rzecz rozwiązywania problemów związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami, jak opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, czy opiniowanie działań inwestycyjnych gminy w obiektach zabytkowych gminy będących aktualnie przedmiotem prac realizacyjnych bądź projektowych, współdziałanie ze środowiskami konserwatorskim i architektonicznym w sprawach opracowania listy współczesnych dóbr kultury. Warto podkreślić, że bez większych problemów przebiegał w tym czasie proces realizacji uchwały Rady Miasta Lublin w sprawie dotacji gminnej do prac remontowych, konserwatorskich i robót budowlanych w obiektach wpisanych do rejestru zabytków. Związane z tym procesem działania administracyjne realizowało właśnie Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków. Nadzorowano blisko 50 obiektów (beneficjentów dotacji gminnej), rozdysponowując kwotę 3 714 985 PLN.

² Por. załącznik nr 1.

Pyt. 6. *To dobrze, że MKZ otrzyma niebawem kompetencje i zadania z zakresu właściwości Wojewody Lubelskiego. Jaki jest realny koszt realizacji tych zadań (koszty działalności BMKZ, koszty zatrudnienia pracowników, koszty realizacji zadań BMKZ)?*

Pyt. 7. *czy uważa Pan Prezydent, że kwota 20.000 zł rocznie określona w projekcie porozumienia z Wojewodą Lubelskim jest wystarczająca, aby należycie realizować zadania z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami? Krótko mówiąc, czy przyjęcie pełni zadań z zakresu właściwości Wojewody Lubelskiego dotyczących ochrony i opieki nad zabytkami wiąże się również z przyjęciem 100% środków budżetowych od Wojewody Lubelskiego na realizację tych zadań?*

Odp. Łączna na pytania 6 i 7: Zgodnie z art. 8 ust 3 ustawy o samorządzie gminnym, gmina otrzymuje środki finansowe w wysokości koniecznej do wykonania zadań, o których mowa w ust. 1, 2 i 2a (chodziło zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, a także z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendum, zadania zlecone przyjęte przez gminę na podstawie porozumienia z organami administracji rządowej, a także zadania z zakresu właściwości powiatu oraz zadania z zakresu właściwości województwa na podstawie porozumień z tymi jednostkami samorządu terytorialnego). Według szacunku własnego koszty przyjęcia przez gminę Lublin wskazanych przez Pana Radnego zadań kształtują się na poziomie 225 tys. do 250 tys. zł.

Kwota wskazana w projekcie porozumienia jest zatem kwotą niewystarczającą. Aktualnie toczą się negocjacje w tej kwestii i ostateczna kwota środków przeznaczona na realizację zadań może być inna. W uzupełnieniu odpowiedzi pragnę wskazać Panu Radnemu informację

o sposobie i wysokości finansowania analogicznych zadań zleconych w innych miastach wojewódzkich (w związku z przyjęciem przez gminę, na podstawie porozumienia, niektórych właściwości wojewody realizowanych przez wojewódzkiego konserwatora zabytków). Należy podkreślić, że zakresy przedmiotowe zadań przejętych przez gminy są zróżnicowane, zaś rysującą się tendencją wskazującą na wolę samorządu poszerzenia własnych kompetencji z uwzględnieniem kosztów takich decyzji.

L.p	Nazwa Miasta	Podstawa realizacji zadania zleconego	Data zawarcia porozumienia	Sposób i wysokość finansowania zadań zleconych
1	Warszawa	Porozumienie z wojewodą	01.06.2005r. zmiany na podstawie aneksów do porozumienia	<ul style="list-style-type: none"> • 2005 r. 40 000,00 PLN, • 2006 r. 50 000,00 PLN • 2007 r. 100 000,00 PLN • 2008 r. 140 000,00 PLN • 2009 r. 140 000,00 PLN • 2010 r. 140 000,00 PLN • 2011 r. 140 000,00 PLN /zmiany na podstawie aneksów do porozumienia/
2	Łódź	Porozumienie z wojewodą	31.12.2011r.	5 000,00 PLN
3	Poznań	Porozumienie z wojewodą	18.11. 2003r.	Gmina finansuje zadania zlecone w ramach środków własnych
4	Wrocław	Porozumienie z wojewodą	17.11. 2003 (ze zmianami, z 05.09.2011 r.)	Wysokość przekazywanej corocznie dotacji uzależniona będzie od wysokości środków finan-

				sowych otrzymywanych z budżetu państwa.
5	Gdańsk	Porozumienie z wojewodą	28.04.2011 r.	Gmina finansuje zadania zlecone w ramach środków własnych
6	Olsztyn	Porozumienie z wojewodą	27.01.2009 r.	1 000,00 PLN
7	Szczecin	Porozumienie z wojewodą	2004 r.	Gmina finansuje zadania zlecone w ramach środków własnych
8	Rzeszów	Nie ma porozumienia	-	-
9	Kielce	Nie ma porozumienia, nie ma struktur konserwatorskich w samorządzie	-	-
10	Gorzów Wlkp.	Porozumienie z wojewodą	18.05.2006 r.	Gmina finansuje zadania zlecone w ramach środków własnych
	Zielona Góra	Porozumienie z wojewodą	19.11.2007 r.	Gmina finansuje zadania zlecone w ramach środków własnych
11	Bydgoszcz	Porozumienie z wojewodą	09.01.2004 r.	Gmina finansuje zadania zlecone w ramach środków własnych
	Toruń	Porozumienie z wojewodą	05.01.2004	Gmina finansuje zadania zlecone w ramach środków własnych
12	Białystok	Nie ma porozumienia	-	-
13	Opole	Nie ma porozumienia	-	-
14	Kraków	Porozumienie z wojewodą	11.05.2010 r.	Finansowanie ograniczone do bezpłatnego udostępnienia BMKZ lokalu biurowego o pow. 215,5 m ² na Starym Mieście (w centrum Krakowa, ul. Kanonicza 24)
15	Katowice	Nie ma porozumienia	-	-
16	Lublin	Porozumienie w trakcie negocjacji		20 000,00 PLN?

Opr. BMKZ UM Lublin.

Warto także zwrócić uwagę, że w ramach właściwości przyjmowanych od Wojewody Lubelskiego, a dotyczących zadań z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, gmina nie będzie mogła przejąć 100% (pełni) tych właściwości, co wynika z regulacji ustawowych. Część zadań, jak np. wpis do rejestru zabytków ustawowo związany jest z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Tej właściwości gmina nie będzie mogła przyjąć. Podobnie rzecz ma się ze skreśleniem zabytku z rejestru zabytków, która to właściwość jest właściwością Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Ponadto, biorąc pod uwagę dotychczasowy przebieg

negocjacji, można postawić tezę, że po stronie Wojewody pozostaną właściwości związane z opiniowaniem aktów prawa miejscowego, a także orzekanie w sprawach związanych z najcenniejszym zespołem zabytków miasta Lublin zlokalizowanych w ramach Pomnika Historii, obejmującego w ogólności obszar Starego Miasta i części Śródmieścia.

Trzeba także podkreślić, że środki uzyskane z tytułu realizacji zadań zleconych nie mogą być traktowane jako środki pozwalające na należyłą realizację zadań gminy z zakresu ochrony

i opieki nad zabytkami. Są to środki przeznaczone na realizację zadań zleconych, zaś zadania gminy w tym obszarze, jak wynika z niniejszego wyjaśnienia, są znacznie szersze i wymagają odrębnego angażowania finansowego gminy.

Pyt. 8. *Dlaczego dziś, kiedy po 3 latach udało się wypracować warunki współpracy z Wojewodą Lubelskim i przyjąć przez radę stosowną uchwałę, Miejski Konserwator Zabytków zostaje odwołany ze stanowiska?*

Odp.: Działalność Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków wkracza w nowy okres. Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami winna być jednym z istotnych działań gminy. Do tego obliguje nas pamięć, spuścizna minionych pokoleń, a przede wszystkim świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego jako potencjału rozwojowego miasta. Dziedzictwo kulturowe w coraz większym stopniu odgrywa rolę w kształtowaniu rozwoju miast i regionów historycznych, a Lublin jest takim miejscem. Władze miasta uznały za pilną potrzebę zdynamizowanie działalności Miejskiego Konserwatora Zabytków. Dotychczasowa praca Biura kierowanego przez odwołanego Konserwatora, jakkolwiek posiadająca swoją wartość, oceniona została jako zbyt pasywna, podczas gdy czas i oczekiwania wymagają, jak zaznaczono na wstępie, aktywnej roli tak kierownictwa Biura, jak i samej komórki odpowiedzialnej za sprawy związane z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami. W tej sytuacji, po przeanalizowaniu uwarunkowań (stopień realizacji założonych celów, oceny opinii społecznej) podjęto decyzję o zmianie na stanowisku Miejskiego Konserwatora Zabytków. Winna ona pozwolić na doprecyzowanie celów i przygotowanie, a także wdrożenie programu działania gminy w zakresie opieki nad zabytkami, co z kolei winno przełożyć się na skuteczną ochronę dziedzictwa kulturowego miasta w warunkach jego zrównoważonego rozwoju.

Otrzymują:

1. Adresat
2. Przewodniczący Rady Miasta Lublin
3. Sekretarz Miasta Lublin
4. a/a

Załącznik Nr 1

Informacja o elektronicznym programie SOWA (System Obsługi Wniosków Administracyjnych) opracowany dla potrzeb Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków UM Lublin.

GMINNA EWIDENCJA ZABYTKÓW (GEZ) prowadzona jest w wersji elektronicznej w programie SOWA. Program opracowany został przez Instytut Systemów Przestrzennych i Kartograficznych s.a. (ISPIK) z Gliwic przy współpracy BMKZ, na zlecenie Urzędu Miasta Lublin, i przekazany do wdrożenia i użytkowania w marcu 2011 roku.

Zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opieką nad zabytkami w GEZ ujęte są obiekty zabytkowe z terenu miasta Lublina:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru – 238 pozycji wpisów do rejestru (551 obiektów)
- zabytki ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków (WEZ) – 387 zabytków architektury i budownictwa (wg pisma WUOZ z 30-11-2010r., KD/440/850/5221/10) i 333 stanowiska archeologiczne
- inne zabytki nieruchome wyznaczone przez Prezydenta Miasta Lublin w porozumieniu z Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków – 1084 obiekty (w chwili obecnej trwa uzgadnianie wykazu z LWKZ)

Dla każdego obiektu zabytkowego ujętego w GEZ założone są elektroniczne karty, uwzględniające wymogi rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dn. 26. maja 2011 r. - zawierających następujące dane:

- identyfikacja obiektu, rodzaj obiektu, nazwa obiektu, adres - ulica, numer, dzielnica, kod, miasto, powiat, funkcja obecna, funkcja pierwotna, charakter, materiał, czas powstania, data wzniesienia, określenie stylu, fotografia identyfikująca obiekt
- właściciel obiektu - dane właściciela nieruchomości: działki lub budynku związanego z obiektem zabytkowym;;
- historia własności i historia budowy (fundator, autor projektu, informacja o remontach)
- opis obiektu i wyposażenie - rzut, bryła, technika budowy, elewacje, wyposażenie wnętrz, instalacje, ogrodzenie, określenie powiązań z zabytkami ruchomymi, powierzchnia zespołu, kubatura
- opracowania i dokumentacje: dokumentacje naukowo - historyczne, dokumentacje techniczne, archeologiczne, konserwatorskie, dokumentacje badań architektonicznych, karty zielone, karty białe zabytków architektury i budownictwa, karty adresowe, karty cmentarzy, pozytywy, negatywy (pełny zapis bibliograficzny do każdej z wymienionych dokumentacji - autor, tytuł, miejsce i rok wykonania, miejsce przechowywania i sygnatura)
- bibliografia, ikonografia, kartografia, archiwalia (pełny zapis bibliograficzny) lub odesłanie do stworzonych baz i ich oznaczenie numeryczne;
- forma ochrony - wpis do rejestru, ewidencja, strefa ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, ustalenia w planie miejscowym.

Każdy z obiektów posiada dokumentację fotograficzną (w zależności od obiektu, od 5 do 50 i więcej zdjęć, dokumentujących elewacje, detal architektoniczny, wnętrza z uwzględnieniem stolarki okiennej i drzwiowej, wyposażenie klatek schodowych, schodów, dekoracji stiukowych i faset, witraży, elementów żeliwnych itp.). Łączna ilość 38 300 zdjęć.

Wszystkie obiekty powiązane są z Miejskim Systemem Informacji Przestrzennej (MSIP). Na podstawie MSIP poszczególnym rekordom obiektów zabytkowych przypisano dane

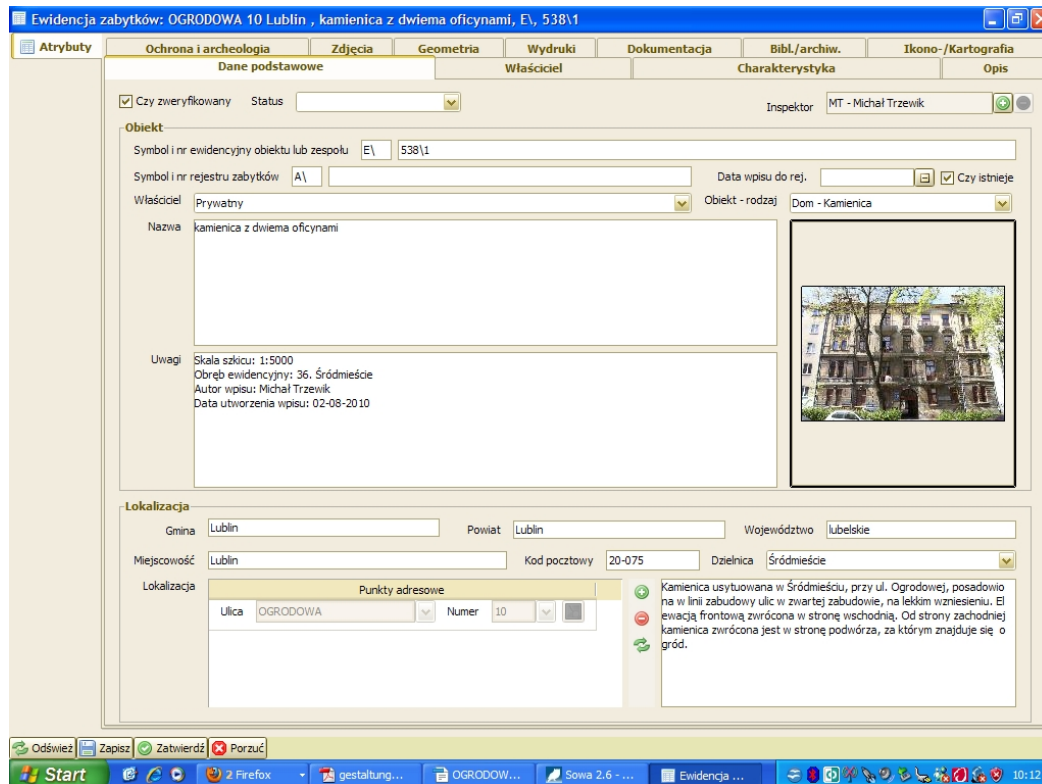
adresowe. Ponadto każdy obiekt znajduje swe odwzorowanie na tzw. mapie ISDP (Internetowy Serwer Danych Przestrzennych) z rozróżnieniem kolorystycznym dla poszczególnych grup zabytków (rejestr, WEZ, obiekty wskazane przez prezydenta).

Szczegółowe dane o każdym z obiektów są sukcesywnie wprowadzane do programu SOWA. Ponadto wdrażany do użytku system SOWA jest powiązany z Mdok-iem, co może pomagać znacząco w wypełnianiu zadań administracyjnych, nie tylko BMKZ.

Podkreślić należy, że zakupione oprogramowanie i założona elektroniczna baza komputerowa w tym oprogramowaniu dla obiektów zabytkowych z terenu Miasta Lublin jest na tle Polski nowatorska, zastosowana jedynie w dwóch innych miastach. Podkreślić również należy fakt, że dzięki jego zakupowi i wdrażaniu przez pracowników Biura MKZ, Urząd Miasta Lublin zaoszczędził ponad pół miliona PLN, nie zlecając opracowania Gminnej Ewidencji Zabytków na zewnątrz.

W założeniu, baza danych o zabytkach w systemie SOWA będzie udostępniona wszystkim zainteresowanym wydziałom urzędu (w tym Planowania, Architektury i Budownictwa, Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej, Inwestycji i Remontów, Kultury, Gospodarowania Mieniem, Zarządowi Dróg i Mostów), zaraz po zakończeniu uzgodnień listy GEZ z Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Ilustracje przedstawiają przykładowe widoki zakładki elektronicznej karty ewidencyjnej obiektu zabytkowego w systemie SOWA.

il.1

Ewidencja zabytków: OGRODOWA 10 Lublin, kamienica z dwiema oficynami, E, 538/1

Atrybuty: Ochrona i archeologia, Zdjęcia, Geometria, Wydruki, Dokumentacja, Bibl./archiw., Ikono-/Kartografia

Dane podstawowe | Właściciel | Charakterystyka | Opis

Charakterystyka ogólna

Funkcja obecna: mieszkalno-usługowa
 Funkcja pierwotna: mieszkalna
 Charakter: Mieszkalny | Materiał: Cegła | Stan zachowania: Dobry
 Rodzaje zagrożeń: brak bieżących remontów

Powstanie

Data wzniesienia: I. 1911-1912 | Czas powstania: Wiek XX | cz. I. czerwiec
 Budowniczy - architekt: Władysław Damian Siemicki | Styl: Eklektyzm
 Fundator: [pusty]

Historia budowy: [pusty]

Start | Odśwież | Zapisz | Zatwierdź | Porzuć

il.2

Ewidencja zabytków: OGRODOWA 10 Lublin, kamienica z dwiema oficynami, E, 538/1

Atrybuty: Ochrona i archeologia, Zdjęcia, Geometria, Wydruki, Dokumentacja, Bibl./archiw., Ikono-/Kartografia

Dane podstawowe | Właściciel | Charakterystyka | Opis

Rzut

Kamienica wzniesiona na planie składającym się z budynku frontowego oraz dwóch oficyn bocznych – północnej i południowej. Kamienica frontowa na planie prostokąta, z sienią przejazdową na osi. Oficyny boczne skomunikowane węższymi łącznikami z budynkiem frontowym, stanowią integralną część zespołu zabudowy kamienicy.

Bryła

Kamienica czterokondygnacyjna, podpiwniczona, nakryta dachem dwuspadowym. Oficyny czterokondygnacyjne, podpiwniczone, nakryte dachami jednospadowymi.

Technika i konstrukcja

Kamienica murowana, z cegły, na zaprawie cementowej, otynkowana. Pomiędzy kondygnacjami stropy drewniane.

Elewacje

Elewacja frontowa jest czterokondygnacyjna, symetryczna, siedmioosiowa, sień przejazdowa. Fasada dekorowana detałami architektonicznymi, bogatym zwłaszcza na osiach zewnętrznych. Okna wszystkich kondygnacji w środkowych osiach jednakowej wielkości, dwupolowe z prz. Elewacja południowa kamienicy i oficyn jest wieloosiowa, czterokondygnacyjna, zwierzchołkowa.

Wnętrze

Wyposażenie wnętrza w większości wymienione.

Wyposażenie

Na elewacji zachowane oryginalne balustrady. Stolarzka okienna i drzwiowa częściowo wymieniona, w nowej zastosowano formy historyczne. Posadzka częściowo zachowana, podobnie wyposażenie. Usłoki zachowane w: I. awizacji i frontonach I. oficynach.
 Balustrady, dekoracja sztukowa i snycerska, glazura, kominki, kraty, okładziny ścienne, okucia, okna, piece, plafony, polichromie, portale, posadzki, schody, stolarka okienna i drzwiowa, stropy, tapety, terrakota, witraże, wystrój obiektów sakralnych - skrótkowo

Instalacje

Elektryczna
 Wod-kan
 Gazowa
 Piec
 C.O.
 Telefon

Ogrodzenie i inne wyposażenie

Działka wewnętrzna kamienicy wybrukowana klinkierem. Od zachodu działkę zamyka ogród, którego poziom wyniesiony jest ponad poziom przyziemia kamienicy. Wejście do ogrodu poprzedzone paradykami, murałowymi, ośmiostopniowymi schodami, ujętymi sterczynami w formie obelisków po bokach wejścia. Na ogrodzenie ogrodu składają się ozdobne filary i siatka z dekoracyjnymi sterczynami.

Powierzchnia: 1970,00 m² | Inne: [pusty]
 Kubatura: [pusty] m³

Start | Odśwież | Zapisz | Zatwierdź | Porzuć

il.3